

Module 2:

Digitaal gebruik van video en muziek

Werkinstrument voor leerkrachten

Korte omschrijving thema

Jongeren maken heel wat plezier op het internet, samen met hun vrienden. Gamen –spelletjes spelen online– is niet meer weg te denken uit hun leven. Daarnaast amuseren ze zich met het kijken naar video's en het beluisteren van hun favoriete muziek. Het internet is op korte tijd een geduchte concurrent geworden van de traditionele kanalen, zoals tv en radio.

In de module 'Digitaal gebruik van video en muziek' belichten we de belangrijkste vormen van onlineamusement, zoals YouTube en Spotify.

diggit

Doelstellingen

Met deze module beogen we volgende doelstellingen:

1. Correct gebruiken van YouTube en van zijn functies om naar filmpjes te kijken
2. Correct gebruiken van Spotify om muziek te beluisteren en af te spelen
3. Inzicht geven in alternatieve manieren om muziek te beluisteren
4. Bewustzijn creëren over aspecten als portret- en auteursrechten

---

ICT-eindtermen

In deze module komen de volgende ICT-eindtermen aan bod:

- De leerlingen kunnen ICT gebruiken om hun eigen ideeën creatief vorm te geven.
- De leerlingen kunnen ICT gebruiken om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te communiceren.

Bovendien wordt aandacht besteed aan de eindtermen 'Muzische vorming':

- De leerlingen kunnen beeldinformatie herkennen, begrijpen, interpreteren en er kritisch tegenover staan.
- De leerlingen kunnen plezier en voldoening vinden in het beeldend vormgeven en genieten van wat beeldend is vormgegeven.
- De leerlingen kunnen muziek beluisteren en ervaren, muzikale impressies opdoen uit de geluidsomgeving, met aandacht voor enkele kenmerken van de muziek.

proximus

Doelgroep

- Lager onderwijs derde graad
- Middelbaar onderwijs eerste graad

Benodigheden

- Min. 5 computers/laptops
- Min. 1 smartphone
- Toegang tot internet en webbrowser
- YouTube-kanaal van de school (indien dit bestaat)
- Digg-it-module 'Waar is da feestje?'

Lesduur

1 lesuur (1 x 50')

Vorbereiding

- Computers/laptops/smartphones opladen
- Klaarzetten van de diggit-module 'Waar is da feestje' op interactief bord
- Facultatief: aanmaken van een schoolaccount voor YouTube en/of Spotify

Belangrijke begrippen

Hieronder vind je een overzicht van een aantal relevante termen en definities m.b.t. digitaal gebruik van video en muziek:

Blog

Afkorting van 'weblog'. Een blog was initieel een soort van dagboek dat een 'blogger' bijhield op een website, maar is nu geëvolueerd naar een bredere verzameling geschreven artikels op een website – meestal wel door één en dezelfde persoon geschreven, vaak over een bepaald thema.

Premium-account

Een betalende account, meestal op een streamingsite, die toelaat om meer bestanden te bekijken of te beluisteren en/of advertenties te elimineren. In het algemeen krijg je als gebruiker toegang tot meer functies als je een Premium-account hebt.

Auteursrecht

Het auteursrecht is het recht van de maker(s) van een werk om een werk openbaar te maken en te verspreiden. Zonder dit auteursrecht mag je dit werk dus niet verspreiden.

Portretrecht

Het recht van iedere persoon om te weigeren dat beelden waarop hij of zij staat, gepubliceerd worden.

Vlog

Afkorting van 'video weblog'. Een vlog is een gefilmd videodagboek. De persoon die deze video's maakt en via zijn of haar sociale media met volgers deelt, noemen we een vlogger.

Streaming

Onlineverspreidingsmethode voor video- en audiobestanden, waarbij het volledige bestand niet gedownload moet worden vóór het kan worden beluisterd of bekeken. Tijdens het luister- of kijkproces wordt het bestand geleidelijk 'gebufferd' om het geheel te versnellen.

Mobiele app

Een mobiele applicatie is een computerprogramma dat specifiek gemaakt is om te werken op een mobiel toestel, zoals bijvoorbeeld een smartphone, smartwatch of tablet.

Desktopapp

Een desktopapplicatie is een computerprogramma dat specifiek gemaakt is om te werken op een laptop of pc.

Interessante links

youtube.com

spotify.com

vimeo.com

twitch.tv

tiktok.com

economie.fgov.be/nl/themas/intellectuele-eigendom/auteursrecht

economie.fgov.be/nl/themas/intellectuele-eigendom/auteursrecht/recht-op-afbeelding

Draaiboek

Hieronder vind je een overzicht van het verloop van de les over digitaal gebruik van video en muziek:

Deel 1: Introductie

Deel 2: Conversatiestarters

Deel 3: Video

Deel 4: Muziek

Deel 5: Auteurs- en portretrecht

Deel 1: Introductie

Gamen, filmpjes bekijken en muziek beluisteren zijn maar een greep uit alle leuke onlineactiviteiten voor jongeren. In deze module belichten we 2 veelgebruikte platformen:

1. YouTube om online video's te bekijken en te delen;
2. Spotify om online muziek te beluisteren.

We vestigen ook de aandacht op twee vaak onderbelichte aspecten van het online delen van foto's, video's en muziek, namelijk het auteurs- en portretrecht. Het is immers belangrijk dat jongeren deze principes begrijpen, zodat ze er constructief mee kunnen omgaan en geen problemen krijgen bij hun talloze online interacties.

Deel 2: Conversatiestarters

Leerlingen zijn vaak digitaal heel actief. Het is dan ook belangrijk om hun ervaringen te delen: Wat doen ze online? Wat vinden ze interessant? Wat gaat goed en wat loopt soms fout? Onder begeleiding in klasverband het gesprek op gang brengen is een stap in het digitaal nog wijzer maken van leerlingen. Hieronder vind je een paar vragen als 'conversatiestarters' voor het thema 'Digitaal gebruik van video en muziek'.

- Ga eens in de schoenen van je mama of papa staan: welke vlogs mag je bekijken van hen? En welke zijn 'verboden terrein'? Leg uit waarom.
- Je mag niet zomaar muziek van Billie Eilish of Ariana Grande delen onder je eigen naam. Waarom denk je dat dit niet mag?

Deel 3: Video

Korte omschrijving

In dit onderdeel van de les gaan we in op het correcte gebruik van YouTube. Naast YouTube halen we kort een aantal alternatieve instrumenten aan, waarmee je op internet naar video's kan kijken. We leggen ook het verschil uit tussen de desktopversie en de mobiele app.

Stap voor stap

Inhoud per stap	Werkvorm in de klas	Media
Vraag: Wie gebruikt YouTube regelmatig? Welke videokanalen bekijk je dan vooral? En wat vind je daar dan leuk aan?	Interactief moment klassikaal	
Opdracht: Toon je favoriete YouTube-kanaal aan de klasgenoten in je werkgroep. Leg ook uit wat je doet om naar dat kanaal te gaan via de internetbrowser Google Chrome.	Werk in groepjes, waarbij 1 leerling zijn/haar favoriete YouTube-kanaal demonstreert	Computer/laptop Google Chrome Desktopversie YouTube

Inhoud per stap	Werkvorm in de klas	Media
<p>Uitleg: De makkelijkste en meest gebruikte manier om video's online te bekijken is YouTube. Zo vind je de video's die je zoekt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Open de YouTube-app of surf naar www.youtube.com. 2. Klik op de video die je interesseert en bekijk hem. Pauzeren, starten, luider en zachter zetten doe je met de knoppen die je kent van andere websites en programma's. Als je wil verder spoelen, versleep je de bol op de balk onderaan de video. 3. Een specifieke video vinden doe je als volgt: ga naar de zoekbalk bovenaan het scherm en typ een onderwerp of naam in. YouTube vult je zoekopdracht aan en stelt verschillende opties voor. 4. Als je de video groter wil maken, klik je op de 'hoekjes' rechtsonder. 5. Terwijl je naar een video kijkt, verschijnen andere video's over gelijkaardige onderwerpen, of gemaakt door dezelfde YouTuber. Op laptop of pc verschijnen ze in de rechterkolom. Op een mobiel toestel staan ze onder de video die je aan het bekijken bent.	Klassikaal	Bijlage 1 en 2

Inhoud per stap	Werkvorm in de klas	Media
<p>Tips: YouTube is een Amerikaanse site. Daardoor zijn er heel veel Engelstalige video's te vinden. Als je op zoek bent naar een puur visuele video, kan je dus het best Engelse zoekwoorden ingeven.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er zijn heel veel soorten video's. Tutorials zijn video's waarin experts uitleggen hoe je iets moet doen. Veel voorkomende onderwerpen zijn make-up, muziekinstrumenten bespelen en knutselen. 2. 'Oddly Satisfying'-video's tonen bijna-hypnotiserende, rustgevende beelden van bijvoorbeeld perfect in elkaar passende blokjes of gekleurd zand. 3. In gamingvideo's toont een gamer hoe hij of zij een videospel speelt en van commentaar voorziet. 4. ASMR staat voor Autonomous Sensory Meridian Response. Dit soort video's moet je met een koptelefoon bekijken en bezorgt sommige mensen fijne rillingen door middel van geluiden.	Klassikaal	

Inhoud per stap	Werkvorm in de klas	Media
<p>Uitleg: Alternatieven voor YouTube</p> <p>Naast YouTube kan je ook op deze apps en websites video's vinden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vimeo is heel erg vergelijkbaar met YouTube, maar bevat weinig Nederlandstalige video's. • TikTok is een app waarmee je jezelf kan filmen terwijl je playbackt, waarmee je filmpjes kan delen en naar die van anderen kijken. • Twitch is een snelgroeiend platform waarop gamingvideo's geplaatst worden.	Klassikaal	Bijlage 3
<p>Extra tips:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Als je YouTube ook op je smartphone wil gebruiken, kan je het best de app downloaden. • Als je video's bekijkt terwijl je op 3G of 4G surft verbruik je veel data. Zorg ervoor dat je je verbruik in de gaten houdt of spreek af met je ouders hoe je het gebruik ervan kan beperken. • Met een YouTube Premium-account kan je video's downloaden en bekijken zonder internetverbinding. Bovendien valt dan de reclame weg. • Een Premium-account is altijd betalend.	Klassikaal	

Deel 4: Muziek

Korte omschrijving

Meer en meer wordt muziek online beluisterd. In deze module belichten we het gebruik van Spotify en wat 'Premium' juist betekent. We leggen ook het verschil uit tussen de desktopversie en de mobiele app.

Stap voor stap

Inhoud per stap	Werkvorm in de klas	Media
Vraag: Op welke manier beluister je thuis muziek? Welk toestel gebruik je daarvoor?	Discussie klassikaal	

Inhoud per stap	Werkvorm in de klas	Media
<p>Demo: Demonstreren van onderstaande stappen om een Spotify-account aan te maken en muziek te beluisteren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om Spotify te gebruiken, maak je eerst een account aan. Je kan ook met je Facebook-account aanmelden. • Zodra je aangemeld bent, kom je op het 'Home'-scherm terecht. Hier zie je enkele voorstellen van artiesten en nummers. In het begin zijn die heel algemeen, maar naarmate je meer luistert, worden ze aangepast aan je muzieksmaak. • Een artiest of nummer vinden doe je door in de zoekbalk bovenaan de naam te typen. Klik erop om te luisteren. Spotify stelt automatisch ook bepaalde genres voor. • Terwijl je luistert naar een nummer, zie je verschillende knoppen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dit is de tijdslijn. Zo kan je zien hoelang het nummer nog duurt. 2. Met het hartje kun je nummers liken, zodat Spotify je nog beter muziek kan voorstellen die past bij je muzieksmaak. 3. Hiermee sla je een liedje over of beluister je het opnieuw. 4. Met de grote knop kan je nummers pauzeren of opnieuw starten. 5. Het minteken geeft aan dat je een nummer niet leuk vindt. Als je erop klikt, stelt Spotify het je niet meer voor. <p>Je favoriete nummers kan je verzamelen in een afspeellijst in je 'Bibliotheek'. Dat doe je door te klikken op 'Playlist aanmaken', de lijst een naam te geven en muziek toe te voegen door op het plusteken te klikken.</p>	<p>Klassikaal</p> <p>(Kan eventueel worden uitgelegd door een leerling die Spotify veel gebruikt)</p>	<p>Smartphone met Spotify-account</p> <p>Bijlage: 4, 5, en 6</p>

Inhoud per stap	Werkvorm in de klas	Media
<p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Als je naar Spotify luistert, hoor je regelmatig reclame voor 'Spotify Premium'. Dat is een betalende dienst, die de reclame tussen nummers en de verplichte 'Shuffle'-modus elimineert. • Van Spotify bestaat ook een desktopversie, die Spotify Web Player heet. Hiermee kan je op je pc of laptop naar muziek luisteren. • Net als bij YouTube geldt hier: als je via 3G of 4G naar Spotify-nummers luistert, dan verbruik je data. • Muziek online beluisteren kan ook via YouTube Music.	Klassikaal	

Deel 5: Auteurs- en portretrecht

Korte omschrijving

We leggen kort uit wat auteursrecht en portretrecht juist betekenen. Het is immers belangrijk dat jongeren deze principes begrijpen, zodat ze er constructief mee kunnen omgaan en geen problemen krijgen bij hun talloze online interacties.

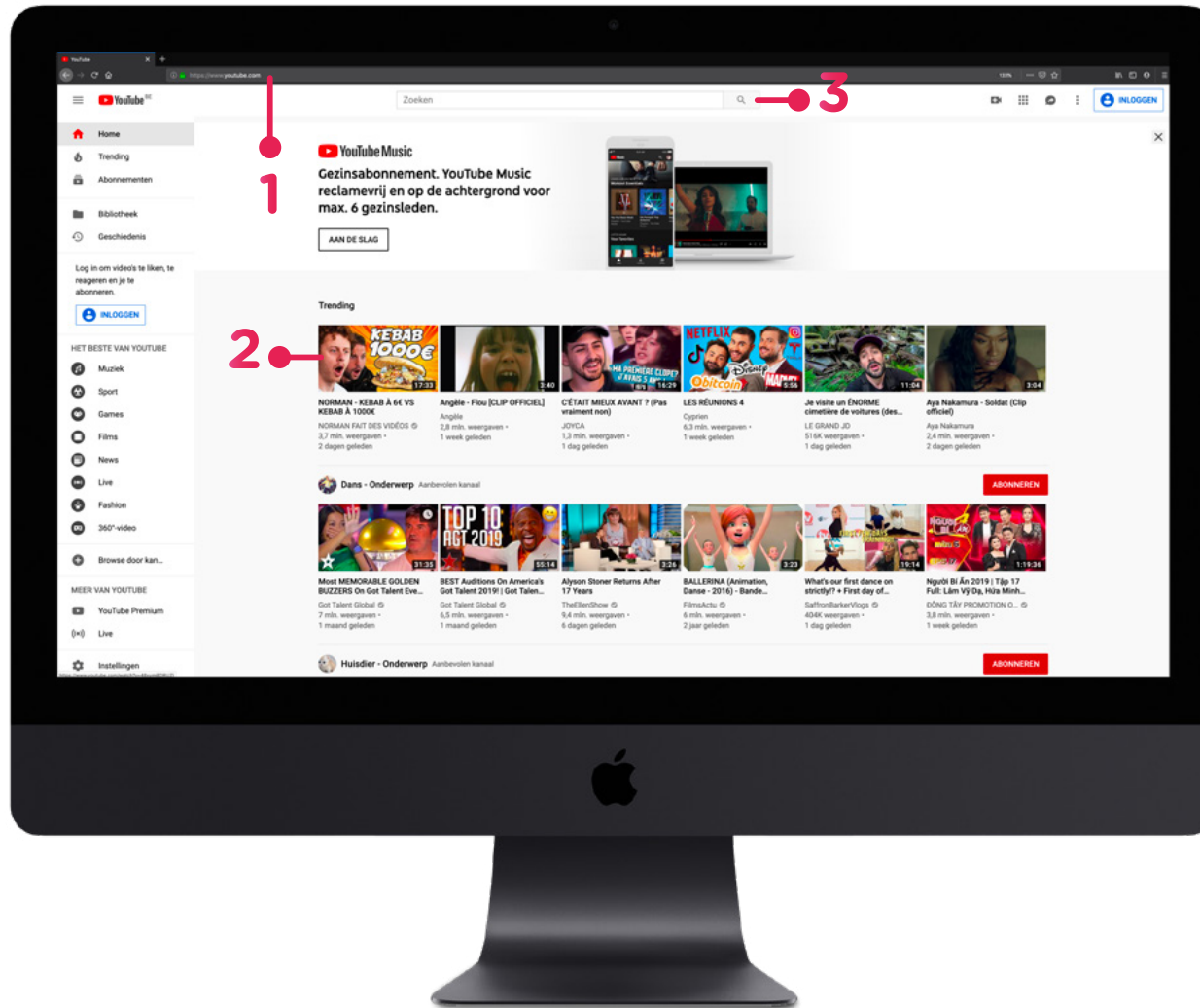
Stap voor stap

Inhoud per stap	Werkvorm in de klas	Media
<p>Uitleg: Wat is het verschil tussen portretrecht en auteursrecht? Portretrecht en auteursrecht zijn allebei belangrijke termen die je moet kennen als je het internet actief gebruikt, zeker als je foto- en videomateriaal maakt en/of deelt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Portretrecht houdt in dat jij beslissingsrecht hebt over je eigen beeltenis, en dat niemand foto's of video's van jou publiek mag delen zonder je toestemming. • Auteursrecht is het recht dat alleen de maker van een werk (een video, foto of liedje bijvoorbeeld) de mogelijkheid geeft om dit werk te publiceren en/of te verspreiden. Als jij niet de maker bent, mag je dit werk dus niet zomaar verspreiden zonder de toestemming van de maker en zonder zijn naam te vermelden.	Klassikaal	
<p>Vraag: Waarom is het belangrijk om hiermee rekening te houden?</p>	Discussie klassikaal	

Inhoud per stap	Werkvorm in de klas	Media
<p>Tips: Wat mag je zeker niet doen met video's en foto's van anderen?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tag nooit iemand op een foto of video zonder dat die persoon daarmee uitdrukkelijk akkoord gaat. • Deel nooit een foto of video die iemand anders maakte met je eigen naam erbij. Dan lijkt het immers of jij wil doen geloven dat jij het werk zelf maakte. • Maak altijd aan anderen duidelijk wanneer je niet wil dat een foto of video van jou gedeeld of getagd wordt. Dat recht heb je altijd.	Klassikaal	

Bijlagen

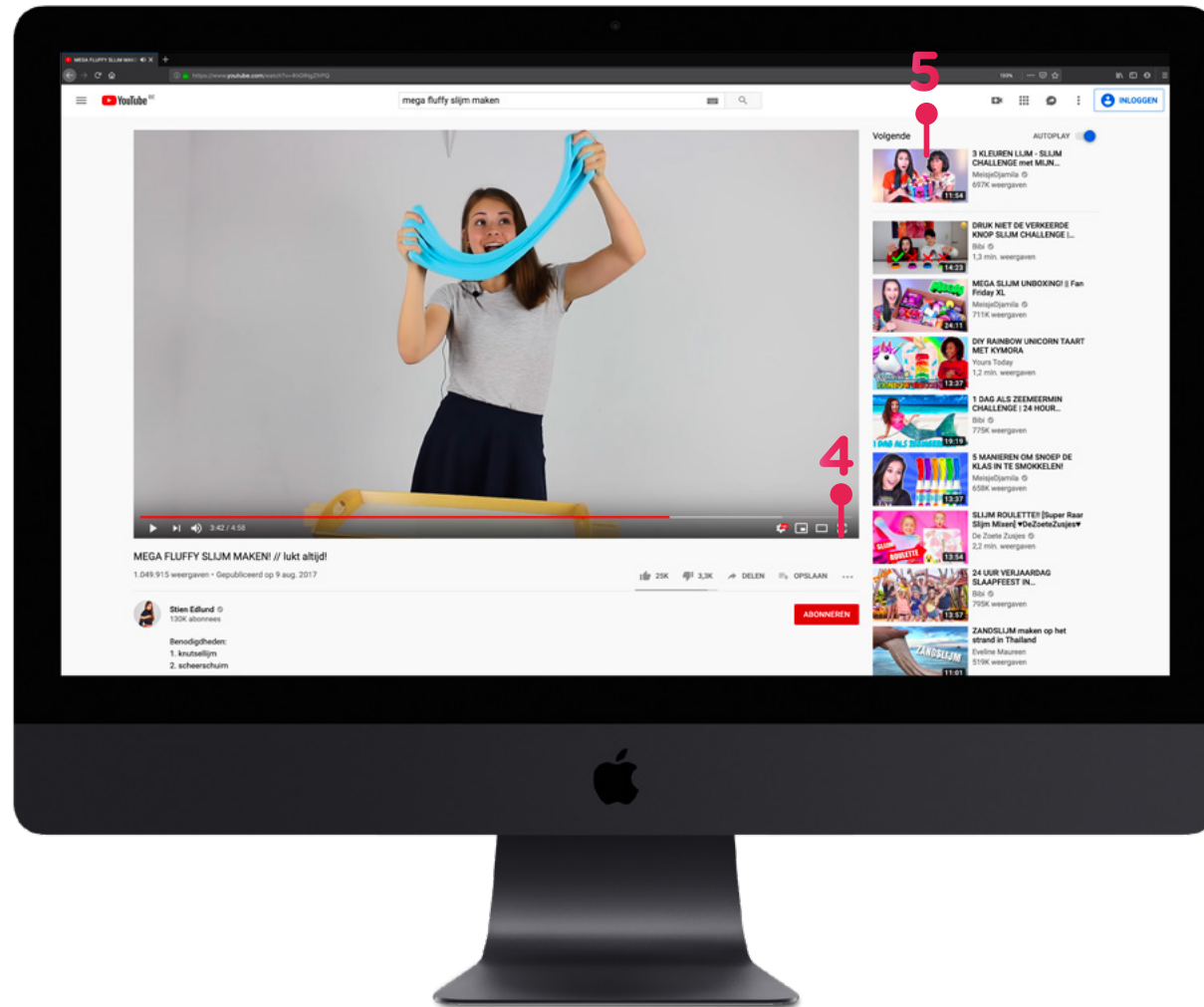
1.

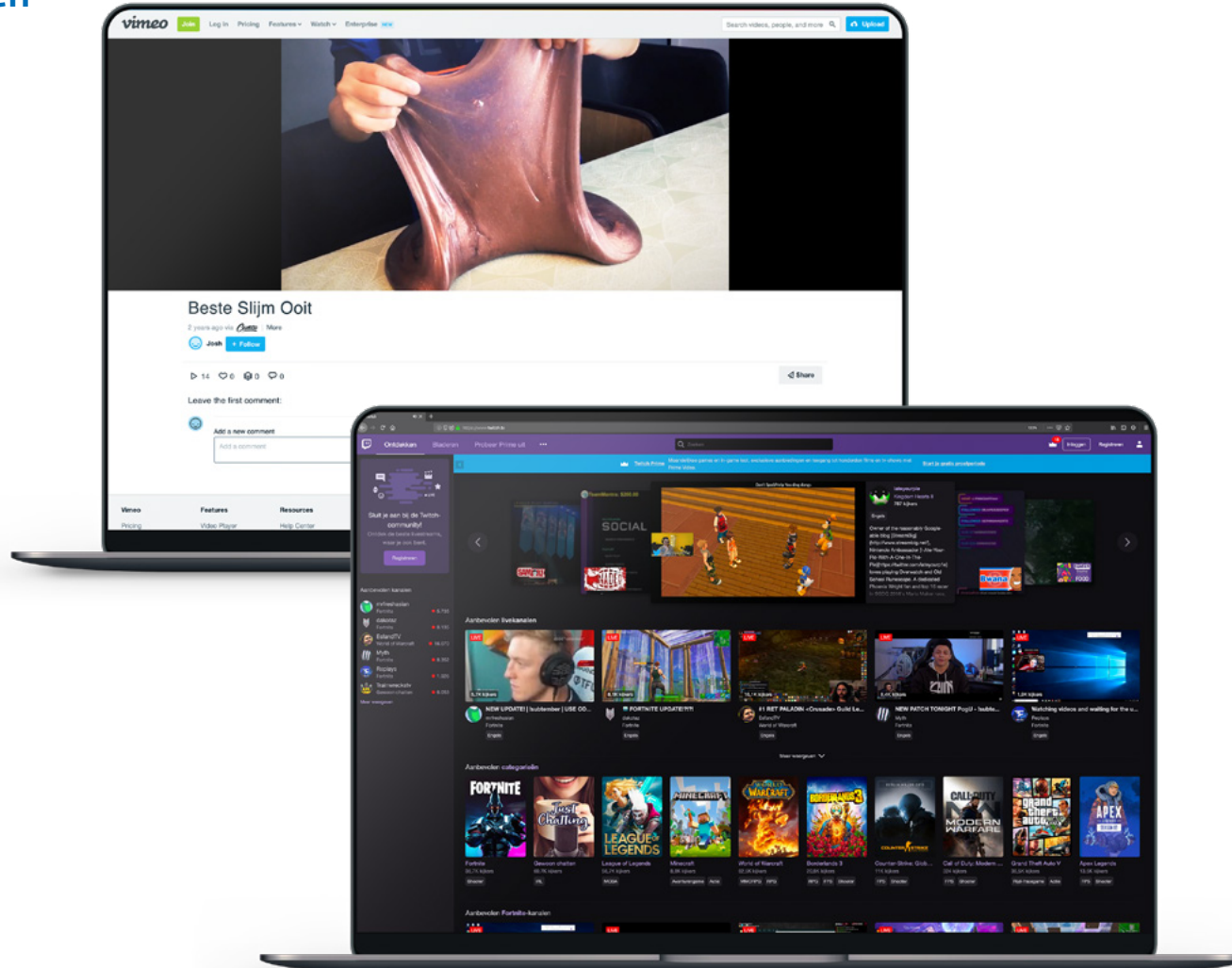
Bijlagen

2.

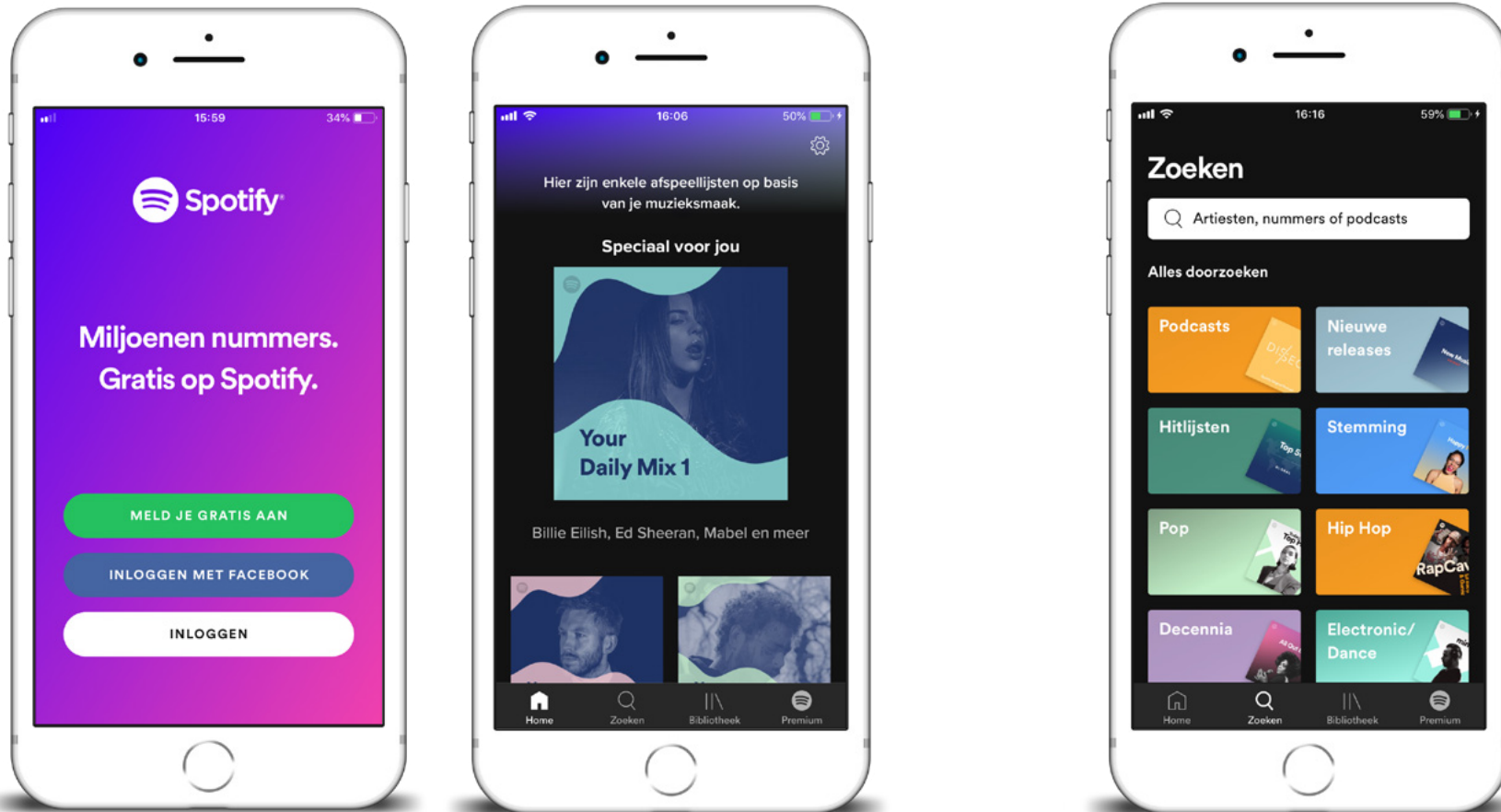
Bijlagen

3.

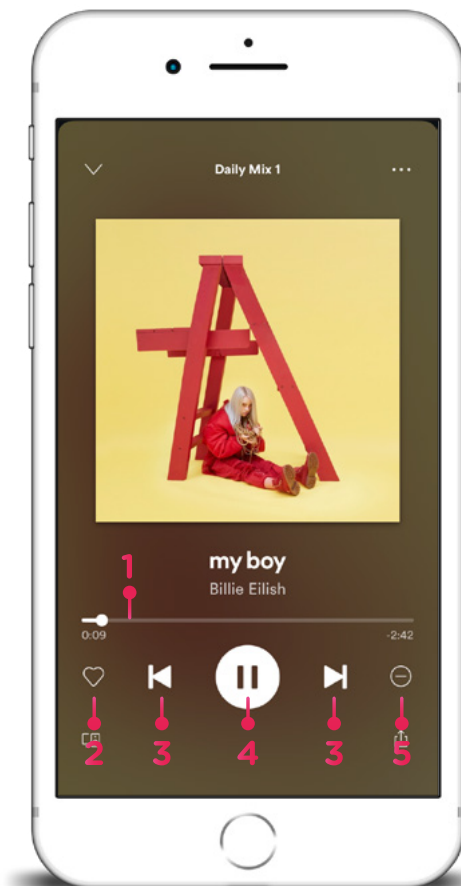
Bijlagen

4.

Bijlagen

5.

Bijlagen

6.

